

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională

În anul 2002, Guvernul României a decis implementarea unor măsuri care să asigure, pe de o parte, susținerea eforturilor financiare ale instituțiilor din sfera apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale pentru înzestrarea cu armament, tehnică de luptă, bunuri și servicii aflate la standarde echivalente celor din țările partenere în cadrul Alianței Nord Atlantice și membre ale Uniunii Europene, ceea ce a implicat alocarea unor sume considerabile de la bugetul de stat pentru achiziționarea acestora din import, iar pe de altă parte, să asigure compensarea acestor cheltuieli și sprijinirea societăților românești producătoare de astfel de echipamente în cadrul industriei naționale de apărare. Totodată, s-au căutat modalități care să aducă beneficii României, în calitate de țară importatoare.

În urma analizei efectuate de specialiștii în domeniu, s-a propus un sistem de compensații economice pentru achiziționarea de produse, lucrări sau servicii de pe piața externă, în special în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, dacă aceste achiziții depășesc un anumit prag valoric, care să dovedească efortul financiar menționat anterior. Compania aleasă, prin procedurile legale, să furnizeze produsele, să execute lucrările sau să presteze serviciile, se angajează prin acordurile de compensare să facă investiții în țara importatoare, produsele urmând a fi exportate, să facă transfer de tehnologie și know-how către agenți economici autohtoni, facilitând astfel și crearea de noi locuri de muncă. Valoarea totală a acestor beneficii s-a stabilit la un nivel de minimum 80% din suma plătită pentru comanda făcută prin contractul de achiziție.

În acest fel, România poate atrage beneficii economice substanțiale din programele de achiziții care implică clauze de compensare atât prin obținerea de noi capacități de producție, cât și prin vânzarea de produse pe piețele din străinătate, deoarece competitivitatea bunurilor produse este un element esențial în valoarea

programului. Contractele de compensare reprezintă o șansă de a începe o cooperare în afaceri pe termen lung, între agenți economici autohtoni și companii străine.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 354/2003, s-a instituit în România regimul operațiunilor compensatorii pentru achizițiile din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale care depășesc valoarea de 5 milioane de EURO, s-au creat procedurile de implementare a politicii economice în acest domeniu, punându-se bazele realizării formelor instituționalizate de derulare a acestui proces.

Având în vedere faptul că anul 2004 marchează intrarea României în NATO ca stat cu drepturi depline, acest proces presupune demararea unor programe de achiziții de tehnică militară cu impact major asupra costurilor, precum și continuarea eforturilor pentru închiderea captolelor de negociere cu Uniunea Europeană. De asemenea, necesitatea asigurării mijloacelor de implementare a măsurilor de întărire a ordinii publice și siguranței naționale, dinamica sectoarelor care vor fi sprijinite prin aplicarea legii privind operațiunile compensatorii, precum și studiul comparativ al formelor de operațiuni compensatorii existente în țări precum S.U.A., Marea Britanie, Olanda, Federația Rusă, Spania, și a experienței altor țări recent integrate în NATO au impus modificarea, în regim de urgență, a cadrului legislativ prezent, vizând următoarele aspecte:

1. Creșterea transparenței și participării la actul decizional prin transformarea *Comisiei guvernamentale pentru compensarea achizițiilor de tehnică specială* în *Comisia mixtă pentru compensarea achizițiilor de tehnică specială*, prin includerea în componența acesteia și a ministrului administrației și internelor, directorului Serviciului Român de Informații, directorului Serviciului de Informații Externe, directorului Serviciului de Telecomunicații Speciale, în calitate a acestora de reprezentanți ai instituțiilor publice care sunt principalii beneficiari ai programelor de achiziții. De asemenea, în acest context, s-a impus și modificarea procedurii de adoptare a hotărârilor, astfel încât acestea să fie adoptate cu majoritatea calificată, respectiv jumătate plus unul din membrii săi.

2. Reducerea valorii contractelor de achiziție din import pentru produse, servicii sau lucrări necesare domeniului apărării, ordinii publice și siguranței naționale, pentru care este obligatorie introducerea clauzei de compensare, de la nivelul de 5 milioane EURO la nivelul sumei de 3 milioane EURO, în scopul asigurării intrării sub incidența prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002, cu modificările și completările ulterioare, a tuturor domeniilor care au nevoie de sprijin.

3. Transferul autorității de coordonare a *Agenției de compensare pentru achiziții de tehnică specială*, de la nivelul Ministerului Economiei și Comerțului la nivelul primului ministru. Această reglementare a avut în vedere obiectul de activitate și calitatea Agenției de factor executiv al *Comisiei mixte pentru compensarea achizițiilor de tehnică specială*.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională.